

Memòria del procés participatiu

“El futur de l'aigua a
Catalunya 2019-2022”

 Generalitat
de Catalunya

 Agència Catalana
de l'Aigua

Crèdits

Unitat impulsora del procés participatiu

Agència Catalana de l'Aigua

Unitat que dona suport

Direcció General de Participació Ciutadana i Processos Electorals

Empresa dinamitzadora del procés

INDIC- Iniciatives i Dinàmiques Comunitàries SL

Empresa dinamitzadora de la plataforma digital

RAONS - Raons Públiques SCCL

Índex

Presentació.....	4	3. Els resultats del procés participatiu.....	20
1. Lideratge i context.....	5	3.1. Les persones participants.....	20
1.1. La Directiva marc de l'aigua.....	5	3.2. Les aportacions recollides.....	23
1.2. El pla de gestió de l'aigua.....	6	3.3. L'impacte del procés participatiu.....	25
2. El procés participatiu "El futur de l'aigua a Catalunya (2022-27)"...8		4. Els aprenentatges destacats.....	27
2.1. Els objectius.....	8	Enllaços d'interès.....	29
2.2. El model de procés participatiu.....	9	Agraïments als agents implicats.....	30
2.3. Les accions participatives.....	12		
2.3.1. Les sessions dinamitzades.....	12		
2.3.2. La plataforma de participació digital.....	14		
2.3.3. Les sessions autogestionades.....	15		
2.4. Calendari del procés.....	16		
2.5. Comunicació i convocatòria.....	17		
2.6. Documentació de suport a la reflexió i el debat.....	18		

Presentació

Els processos participatius que han acompanyat i nodrit la revisió del Pla de gestió de les conques internes de Catalunya -3er cicle d'implementació de la Directiva marc de l'aigua (DMA)- durant més de tres anys, tot just han acabat fa uns mesos.

La Directiva marc de l'aigua ens marca que cal buscar mesures per tal d'aconseguir una bona "salut" de les aigües, tant superficials, com subterrànies, i especifica que cal tenir en compte tots els actors implicats: econòmics, ambientals, territorials i socials.

Des de l'Agència Catalana de l'Aigua (ACA) hem volgut transformar el repte en oportunitat i, per tant, no implementar la participació com un tràmit sinó com una font de propostes, de coneixements territorials, d'alternatives que hem volgut escoltar amb atenció per tal de millorar el Pla de gestió que estàvem revisant.

Voldria remarcar que aquest ha estat un procés de participació en què hem abocat molts esforços i recursos i en què, més enllà de les dificultats afegides per la pandèmia que ens han obligat a reconvertir el procés a format telemàtic, hem aportat valor i rigor gràcies a la plataforma participa.gencat.cat. Per primera vegada tota la informació, els documents tècnics, les aportacions dels i les participants -ja sigui fruit de les sessions presencials, com telemàtiques o autogestionades- s'han pogut seguir, individualitzadament, amb la traçabilitat

que aporta la plataforma, la qual ha esdevingut una eina imprescindible, i ho serà també en el futur, per a garantir la millora de la qualitat de tot el procés participatiu.

Crec que mereix especial atenció la gran quantitat de propostes generades al si dels processos participatius, propostes que hem incorporat en gran manera: de les 1254 aportacions durant el procés, 764 han estat propostes, d'aquestes, 630 són competència de l'ACA, i un 67% han estat acceptades i, per tant, incorporades al Pla de Mesures.

A aquesta experiència li resta l'últim pas: comprovar la incidència de la participació. Per aquest motiu crearem els espais on trobar-nos i anar comprovant com es materialitzen les mesures del Pla de Gestió i per debatre els temes clau al territori. Per tant, la participació és una eina més de democratització i millora de la governança i la transparència de les polítiques d'aigua; una porta que s'obre -i que es mantindrà oberta- per aconseguir la millora de l'estat de les masses d'aigua a Catalunya i, en síntesi, un país més equilibrat i més sostenible.

Samuel Reyes

Director de l'Agència Catalana de l'Aigua

1. Lideratge i context

1.1. La Directiva marc de l'aigua

La Directiva marc de l'aigua (DMA), d'aplicació obligada als estats membres de la Unió Europea, és l'instrument legal que reflecteix la nova manera de gestionar l'aigua, a través del Pla de Gestió de l'aigua. L'objectiu principal és aconseguir el bon estat ecològic de les masses d'aigua (rius, aiguamolls, aqüífers, aigües marítimes i costaneres).

Cal reconèixer la seva funció ecològica i social, i el seu paper com un bé públic que cal protegir i conservar. La Directiva obliga a redactar plans de gestió concrets, i de forma transparent, tenint en compte, tots els actors vinculats amb l'aigua i a la ciutadania en un procés de participació.

L'Agència és responsable de l'aplicació de la Directiva a Catalunya i està treballant per tal d'assolir una millora de qualitat de les aigües amb la participació diversa i proactiva de la societat, per tal de definir el Pla de gestió de l'aigua de Catalunya. Aquest és el 3er cicle d'aquesta planificació i dels processos participatius que l'acompanyen.

“La gestió de l'aigua és dinàmica i requereix d'una mirada transversal des de la diversitat d'interessos i visions dels sectors vinculats. Les mesures han de ser revisades cada sis anys, com preveu la Directiva marc de l'aigua”

Més informació
3r cicle de planificació (2022-2027)

1.2. El pla de gestió de l'aigua

El Pla de gestió del districte de conca fluvial de Catalunya (PGDCFC) és l'eina que ha de determinar les accions i les mesures necessàries per desenvolupar els objectius de la planificació hidrològica del districte de conca fluvial de Catalunya. El seu àmbit territorial està constituït per les conques internes i per les aigües subterrànies i costaneres associades.

El Programa de mesures per al període 2022-2027, preveuen una inversió superior als 2.380 milions d'euros, dels quals prop de 1.400 seran aportats de manera íntegra per l'Agència Catalana de l'Aigua.

Més informació

Pla de gestió del districte de conca fluvial de Catalunya

Pressupost 2022-27 per capítols

	Codi	Descripció Capítol	Import altres	Import ACA	Import Total
Assoliment objectius ambientals	A1	Implantació de cabals de manteniment i gestió de sediments	1.800.000 €	9.556.750 €	11.356.750 €
	A2	Rehabilitació morfològica dels rius	750.000 €	44.265.000 €	45.015.000 €
	A3	Rehabilitació morfològica de zones humides	3.302.000 €	11.900.000 €	15.202.000 €
	A4	Control i mitigació d'espècies invasores	192.000 €	1.656.377 €	1.848.377 €
	A5-A7	Millora i protecció del litoral i les aigües costaneres i regulació dels usos recreatius	46.022.986 €	1.300.000 €	47.322.986 €
	A6	Protecció d'aqüífers	- €	3.880.000 €	3.880.000 €
	C1	Millora del sanejament nuclis sanejats	- €	386.308.650 €	386.308.650 €
	C2	Sanejament nuclis no sanejats	58.000 €	116.811.620 €	116.869.620 €
	C3-C8	Reducció de contaminants industrials d'origen puntual i descontaminació d'aqüífers	- €	2.295.676 €	2.295.676 €
	C4	Reducció impactes de sistemes unitaris (DSU)	9.000.000 €	63.000.000 €	72.000.000 €
	C5	Reducció nitrats d'origen agrari	11.115.000 €	2.620.000 €	13.735.000 €
	C6	Reducció plaguicides d'origen agrari	1.358.470 €	250.000 €	1.608.470 €
	C7	Reducció de la contaminació salina a la conca del Llobregat	58.414.853 €	90.473.686 €	148.888.539 €
	F1	Millora en la planificació hidrològica	- €	350.000 €	350.000 €
Atenció demandes i racionalitat ús aigua	B1	Gestió coordinada dels recursos hídrics	- €	4.579.000 €	4.579.000 €
	B2	Millora de la garantia de l'abastament	862.832.636 €	372.061.919 €	1.234.894.555 €
	B4	Reutilització de l'aigua regenerada	6.340.935 €	119.005.756 €	125.346.691 €
	B5	Millora del control i la regulació	- €	26.655.543 €	26.655.543 €
	B6	Modernització dels regadius	26.357.377 €	- €	26.357.377 €
	B3	Gestió de sequeres	3.992.000 €	9.820.000 €	13.812.000 €
Adaptació fenòmens extrems	D1	Mesures de prevenció i defensa contra les inundacions	2.000.000 €	127.016.784 €	129.016.784 €
	D2	Gestió i prevenció de floracions de cianobacteris tòxics	- €	1.000.000 €	1.000.000 €
	D3	Gestió forestal vinculada a la recuperació d'aigua blava	2.600.000 €	3.210.000 €	5.810.000 €
Governança	E1	Desenvolupament de la recerca i la innovació	- €	3.500.000 €	3.500.000 €
	E2	Millora en la participació pública	- €	100.000 €	100.000 €
TOTAL			1.036.136.256 €	1.401.616.761 €	2.437.753.017 €

2. El procés participatiu “El futur de l'aigua a Catalunya (2022-27)”

2.1. Els objectius

L'Agència Catalana de l'Aigua ha portat a terme un procés participatiu en relació amb la revisió del Pla de gestió de la conca fluvial de Catalunya, amb agents de tots els sectors: ambientalistes, econòmics i socials, creant taules per al debat sobre la gestió de l'aigua i els ecosistemes fluvials, amb informació i espais per a la deliberació.

Objectius generals

- 1 Impulsar la informació i la participació en la gestió del cicle integral de l'aigua.
- 2 Posar en marxa un model de debat participat per tal d'obrir noves fórmules de relació entre l'Agència i els agents vinculats a l'aigua.
- 3 Propiciar i facilitar el nivell de coneixement i la confiança entre els diferents agents de la conca i amb l'administració de la gestió de l'aigua a Catalunya.
- 4 Incrementar l'eficiència en la política pública de l'aigua, enriquir els plans i programes d'acord amb les propostes.
- 5 Generar un aprenentatge del debat argumental per crear espais que ens ajudin a minimitzar el conflicte.

2.2. El model de procés participatiu

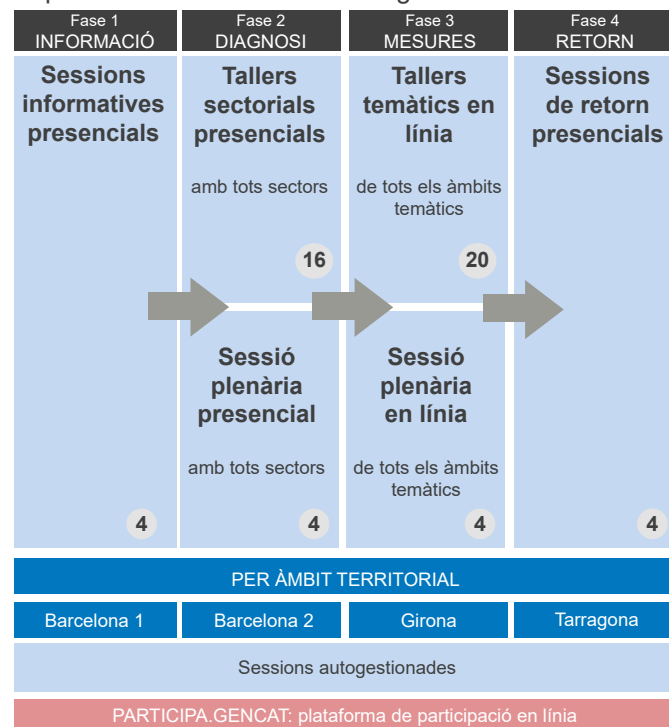
El model de participació dissenyat per assolir aquests objectius es planteja des dels següents principis:

- ✓ Garantir un procés obert a tots els sectors i facilitar diferents canals per afavorir la participació de tots els agents. En aquest sentit, es van combinar sessions dinamitzades (presencials i en línia), sessions autogestionades (perquè les entitats o col·lectius poguessin organitzar les seves pròpies sessions) i espais de fòrum a la plataforma digital de participació per incorporar propostes i donar suport a d'altres.
- ✓ Dinamitzar els processos per tal de poder gestionar de forma eficaç i àgil les sessions. Comptar amb una dinamització externa amb experiència en processos participatius, però aliens a l'organisme o entitat que els impulsa, permet dotar el procés de més imparcialitat i confiança.
- ✓ Compartir tota la informació necessària per als debats i la generació d'aportacions, de manera comprensible i accessible per a la diversitat de persones participants (amb diferents graus de coneixement tècnic).
- ✓ Impulsar, amb el suport d'un equip extern, la plataforma digital del procés per tal d'exercir de manera àgil de canal d'informació, comunicació i participació.
- ✓ Garantir el rigor en el procediment de treball i fer una devolució continuada dels resultats de les diferents sessions de treball, per tal de generar la confiança i la implicació de les persones participants en el procés.
- ✓ Mostrar els resultats finals del procés i assumir un compromís sobre les propostes viables i compatibles amb la Directiva marc, fent retorn tècnic de totes les aportacions recollides.

Les fases del procés participatiu

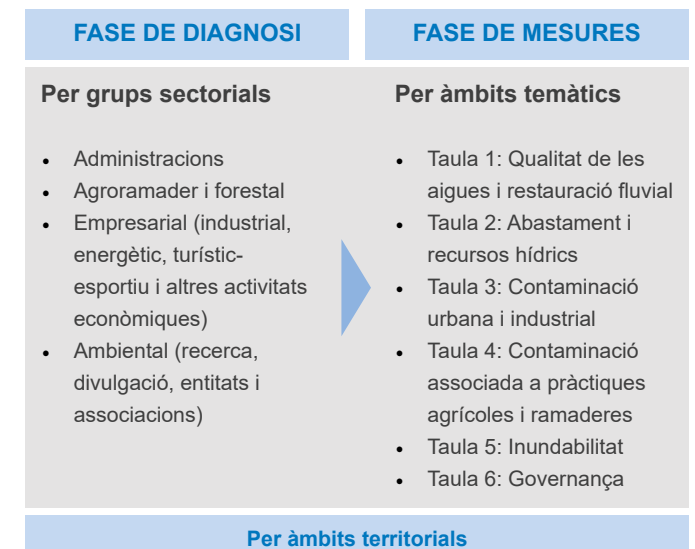
El procés s'ha articulat en les següents fases:

Per tal d'apropar la reflexió a l'especificitat de les conques, es van estructurar quatre àmbits territorials, on desenvolupar les sessions per a cada una de les fases del procés.

Per tal d'aprofundir en la diversitat de visions i coneixements, es dissenyen les sessions tenint en compte els grups sectorials en la fase de diagnosi, així com els àmbits temàtics en la fase de mesures, tal com s'observa en l'esquema següent:

Els àmbits temàtics del procés

Els debats s'han estructurat segons els següents temes i subtemes:

Taula 1. Qualitat hidromorfològica i restauració

- Implantació de cabals de manteniment i gestió de sediments
- Rehabilitació morfològica dels rius i de zones humides
- Control i mitigació d'espècies exòtiques i invasores
- Millora i protecció del litoral, aigües costaneres i navegació
- Reducció de la sobreexplotació en les aigües subterrànies

Taula 2. Abastament i recursos hídrics

- Gestió coordinada dels recursos hídrics
- Millora de la garantia de l'abastament
- Gestió de sequeres
- Reutilització de l'aigua regenerada
- Millora del control i la regulació
- Modernització dels regadius
- Gestió i prevenció de floracions de cianobacteris tòxics
- Gestió forestal vinculada a la recuperació d'aigua blava

Taula 3. Contaminació urbana i industrial

- Millores en sistemes de sanejament en servei (nuclis sanejats)
- Nuclis pendents de sanejar (nuclis no sanejats)
- Reducció dels impactes de sistemes unitaris (DSU)
- Reducció de contaminants industrials d'origen puntual en aigües superficials i descontaminació d'aqüífers

Taula 4. Contaminació associada a pràctiques agrícoles i ramaderes

- Reducció de nitrats d'origen agrari
- Reducció de plaguicides d'origen agrari

Taula 5. Inundabilitat

- Prevenció del risc d'inundació
- Protecció davant d'inundacions
- Preparació davant inundacions.
- Recuperació i revisió postinundacions
- Altres mesures de gestió del risc d'inundació

Taula 6. Governança (transversal)

- Coordinació entre administracions
- Espais i canals de participació activa
- Sensibilització
- Transparència i dades obertes
- Recuperació de costos i inversions
- I+D+I

L'ACA aposta per abordar el debat del cicle integral de l'aigua i durant el procés han sorgit propostes que són competència d'altres administracions. S'han recollit, analitzat i traslladat als ens corresponents.

2.3. Les accions participatives

2.3.1. Les sessions dinamitzades

Sessions informatives

Es va dur a terme una reunió informativa per a cada nucli de debat territorial. L'objectiu general era informar i ubicar a les persones participants en el procés, a més de donar a conèixer cinc qüestions clau que faciliten la comprensió global del procés.

- Presentació del Pla de Gestió i el Programa de mesures del 3r cicle de planificació hidrològica.
- Presentació del procés de participació.
- Presentació del calendari de les sessions previstes.
- Presentació dels eixos temàtics i els límits del debat a efectes dels continguts.
- Explicació de la identificació d'actors i els perfils cridats a participar en aquest procés obert.

Sessions de diagnòstic

L'objectiu de les sessions de diagnòstic era generar un debat amb relació a l'estat de les masses d'aigües. Aquesta reflexió i debat de les problemàtiques aterrada per nuclis territorials per part dels diversos agents participants és clau per apropar la diagnosi i copsar les realitats del territori i les conques.

El resultat d'aquestes sessions recull la mirada amb relació a les prioritats i a aquelles problemàtiques percebudes per les persones participants des de la diversitat de visions dels diferents sectors implicats, i l'argumentari relacionat. Per això, a més de les sessions sectorials es va realitzar una sessió plenària de tancament de la diagnosi per àmbit territorial.

La pandèmia de la COVID-19 va obligar a reformular el format de participació de les sessions de mesures de presència a sessions en línia (a través de la plataforma Zoom). Això va suposar nous reptes i noves oportunitats.

2.3. Les accions participatives

2.3.1. Les sessions dinamitzades

Sessions de mesures

L'objectiu d'aquestes sessions era reflexionar i debatre les principals mesures que planteja la proposta de Pla de Mesures en funció de les problemàtiques de cada conca, així com proposar noves mesures en cas de no estar contemplades. Després de desenvolupar cada una de les taules monogràfiques, es va organitzar una sessió plenària a cada nucli territorial per compartir les aportacions recollides en totes les temàtiques treballades durant el procés.

Sessions de retorn

Un cop finalitzades totes les sessions, es va fer un treball intern per part de l'equip tècnic i de la direcció de l'ACA per analitzar i donar resposta a les propostes i observacions a les mesures recollides al llarg del procés.

El resultat, a més de poder consultar-se a la plataforma digital, es va explicar a les sessions plenàries per territoris, presentada pel director de l'Agència i amb torn de paraula per formular consideracions amb relació als resultats i les respostes obtingudes.

2.3.2. La plataforma de participació digital

El procés participatiu compta amb un espai digital propi a la plataforma de participació de la Generalitat de Catalunya dissenyat de manera transversal als espais de participació presencials per potenciar les sinergies i arribar a més persones.

Per una banda, és una eina per fer accessible tota la informació prèvia i la generada durant el procés, però principalment és un espai amb diferents mecanismes de participació, segons el moment i l'objectiu de cada fase. En el procés es van dissenyar els següents canals digitals de participació:

Fase de diagnosi

- Enquesta sobre les problemàtiques que afecten l'estat i la qualitat de les masses d'aigua a Catalunya
- Fòrum d'aportacions a la diagnosi a partir dels documents EPTI i IMPRESS.

Fase de mesures

- Fòrum de propostes Taula 1. Qualitat de les aigües i restauració fluvial
- Fòrum de propostes Taula 2. Abastament i estalvi
- Fòrum de propostes Taula 3. Contaminació urbana

i industrial

- Fòrum de propostes Taula 4. Contaminació associada a pràctiques agrícoles i ramaderes
- Fòrum de propostes Taula 5. Inundabilitat
- Fòrum de propostes Taula 6. Governança

Per tal de garantir la transparència i la traçabilitat, totes les aportacions recollides en les sessions dinamitzades i les autogestionades es van publicar a la plataforma. D'aquesta manera es pot fer seguiment de les aportacions realitzades per altres persones i col·lectius i motivar la participació en properes sessions o de forma virtual.

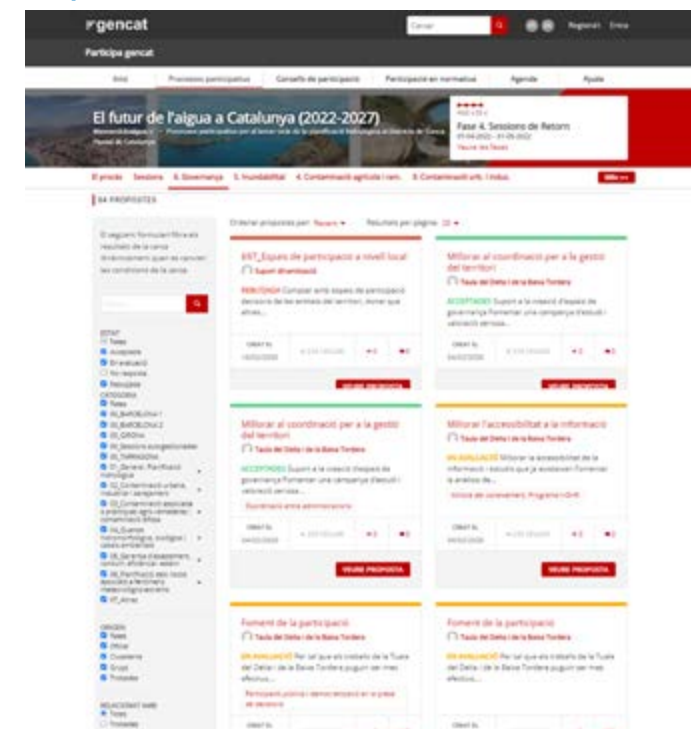
Un element clau que facilita la plataforma és l'accessibilitat al retorn de les aportacions recollides al llarg de tot el procés. Cada proposta dels diferents fòrums tenen la seva resposta, no només marcant si són acceptades, rebutjades o en estudi, sinó que incorpora l'explicació del criteri d'inclusió o no en el pla.

Més informació

Plataforma de participació digital

Propostes

2.3.3. Les sessions autogestionades

Amb la idea de portar el debat sobre la temàtica de l'aigua a les organitzacions i facilitar eines que permetin recollir aportacions des del màxim de mirades i visions possibles, se'n van dissenyar sessions de debat autogestionades.

Aquestes sessions suposen facilitar eines i materials dissenyats específicament perquè cada organització pugui organitzar una sessió participativa interna, amb el suport d'un equip tècnic, per recollir les propostes de l'organització, el col·lectiu o el sector interessat.

Les sessions autogestionades poden facilitar la participació en el procés davant les possibles dificultats de calendari, distància i horari de les sessions dinamitzades, però també és una forma de motivar a la reflexió i la construcció col·lectiva d'aportacions en el si de l'organització o col·lectiu.

Més informació

Presentació sobre les sessions autogestionades

PROCÉS DE PARTICIPACIÓ
3r CICLE DE LA PLANIFICACIÓ
HIDROLÒGICA (2022-2027)

**DOC1. PRESENTACIÓ DE
LES SESSIONS AUTOGESTIONADES**

Agència Catalana de l'Aigua Generalitat de Catalunya
Departament de Territori i Sostenibilitat

2.4. Calendari del procés

	FASE 1	FASE 2	FASE 3	FASE 4
	SETEMBRE 2019 ↓ OCTUBRE 2019	OCTUBRE 2019 ↓ FEBRER 2020	SETEMBRE 2020 ↓ JUNY 2021	MAIG 2022 ↓ JUNY 2022
SESSIONS DINAMITZADES	<ul style="list-style-type: none"> Sessions informatives 	<ul style="list-style-type: none"> Tallers sectorials Sessions plenàries 	<ul style="list-style-type: none"> Tallers temàtics Sessions plenàries 	<ul style="list-style-type: none"> Sessions plenàries de retorn
PLATAFORMA DIGITAL	ENQUESTA VIRTUAL	FÒRUM D'APORTACIONS A LA DIAGNOSI	FÒRUNS TEMÀTICS DE PROPOSTES SESSIONS AUTOGESTIONADES	RESPOSTA A LES PROPOSTES PER CADA FÒRUM TEMÀTIC

2.5. Comunicació i convocatòria

La divulgació dels processos, per tal que tothom pugui tenir coneixement, i, en cas que hi estigui interessat, participar o seguir l'evolució dels processos, els debats (documents de valoració) i els resultats (retorns) és un element clau per al seu desenvolupament.

El mapa d'agents susceptible de participar en el procés es va elaborar prèviament amb l'objectiu d'identificar els principals agents dels diferents àmbits de participació que tinguin relació i interès en el cicle integral de l'aigua. Si bé el procés és obert a tota la ciutadania, el mapa d'agents ens ajuda a dirigir de forma optimitzada les primeres comunicacions via correu electrònic o telèfon amb tota la informació del procés de l'àmbit corresponent.

La finalitat era poder disposar dels actors més rellevants i diversos, amb independència del sector al qual pertanyin, pel seu caràcter social, veïnal, científic, ciutadà, tècnic, gestor, econòmic o lúdic. Es busca obtenir la màxima diversitat, entesa com la voluntat d'incorporar el màxim d'entitats socials, mediambientals i econòmiques existents al teixit associatiu català. Alhora, se'ls atorga un nivell de rellevància en funció del nombre d'associats, abast territorial i altres paràmetres objectius. Finalment,

mitjançant cerques d'altres fonts, es van completar els mapes d'actors amb la resta d'actors de menys rellevància. Aquest procés de complementació i millora s'ha mantingut en actiu fins al final dels processos.

Per realitzar les convocatòries, a més de l'ús de l'espai [web de l'ACA](#) i les xarxes socials, principalment [Twitter](#), per donar a conèixer el procés, el calendari i la realització de les sessions, es remetia un escrit anunciant l'inici de cadascuna de les fases als agents identificats al mapa amb una antelació d'un mes. Aquest detallava els canals

de participació i les dates de realització de les sessions, així com les dades per posar-se en contacte en cas de preguntes o dubtes, tant pel que fa a la participació a través de la plataforma com a les sessions dinamitzades o autogestionades. A més, es reforçava amb trucades telefòniques als agents assenyalats com més rellevants al mapa d'agents.

A més a la plataforma digital de participació es publicaven les convocatòries i es podia seguir les novetats del procés a través del registre (234 persones van activar l'opció de seguir el procés).

Les persones inscrites rebien la confirmació a la seva inscripció i els materials relatius a la fase i àmbit territorial corresponent. En la fase de mesures, també s'adjuntava l'enllaç Zoom mitjançant el qual es podia participar en la sessió.

Més informació
Convocatòria sessions dinamitzades

2.6. Documentació de suport a la reflexió i el debat

El Pla de gestió de la conca fluvial de Catalunya implica la redacció dels diferents documents procedimentals per arribar a un programa de mesures i una part normativa. Així, els processos participatius van debatent al ritme de la redacció dels documents i amb la possibilitat de poder debatre les propostes, proposar incorporar o eliminar-ne de noves, sempre de forma argumentada. El procés

de participació ha estat acompanyat dels diversos documents que facilitaven els continguts necessaris per a cada fase.

Fase de diagnòstic

Inicialment cal disposar d'una identificació de les masses d'aigua, les unitats que s'estableixen amb característiques similars als indicadors de les quals es controlen per comprovar com evolucionen i si s'apropen o no al bon estat ecològic; una mena d'inventari de les aigües de les conques internes i també de les aigües subterrànies. Els documents base per la reflexió van ser:

- L'IMPRES, Document de pressions i impactes, i anàlisi del risc d'incompliment dels objectius de la Directiva marc de l'aigua, que integra la caracterització i la definició de les masses d'aigua i el risc d'incompliment dels objectius de bon estat de les masses d'aigua (o bon potencial), i dóna resposta als articles 5, 6 i 7 de la Directiva marc de l'aigua.
- L'EPTI, Esquema provisional dels temes importants al Districte de conca fluvial de Catalunya per a la

revisió del Pla de gestió del Districte de conca fluvial de Catalunya i del seu Programa de mesures per al període 2022-2027.

Fase de mesures

En aquesta fase, el Programa de mesures és el receptari de solucions, les mesures, les accions que ajudaran a reduir aquests impactes o a eliminar-los, apropant-nos al bon estat de les masses d'aigua. Totes aquestes mesures han de ser les més eficients i eficaces, amb menys cost i amb menys impacte mediambiental possible.

A més, per facilitar el treball en línia, es va facilitar un document explicatiu amb el llistat provisional de mesures de cada Taula monogràfica per abordar els diferents temes, completar la informació amb vídeos explicatius del contingut de la mà dels equips responsables de cada tema de l'Agència. Amb aquesta fórmula, es garantia l'accés a la mateixa informació per part de les persones assistents a les sessions i d'aquelles que realitzaven les seves aportacions a través de la plataforma o les sessions autogestionades, donat que es van penjar a la plataforma.

2.6. Documentació de suport a la reflexió i el debat

Les fases de diagnòstic i de mesures han estat recolzades en tot moment per l'equip especialitzat de l'ACA en cada tema, tant en l'elaboració dels documents per la reflexió i el debat com amb la seva presència, bé en format presencial, bé en format en línia.

Fase de retorn

Un dels elements més significatiu del procés de participació promogut per l'Agència és el retorn, la resposta a les aportacions i propostes realitzades pels agents participants. Finalitzada la Fase de mesures, el personal tècnic especialista que intervé en la planificació de la gestió del cicle de l'aigua va elaborar una anàlisi i valoració de les propostes efectuades per les persones participants al llarg dels debats. L'objecte d'aquesta tasca era elaborar els documents de retorn de forma acurada, de tal manera que totes i cadascuna de les propostes rebessin una explicació adequada i motivada sobre quin seria el posicionament de l'Agència en relació amb la mesura sorgida en els debats dels processos participatius. Es van definir tres possibles respostes:

- Si la proposta era acceptada per l'Agència.
- Si es valora la necessitat d'una anàlisi més en profunditat i, per tant, queda en estudi i avaluació.
- O, finalment, si la proposta era rebutjada, es justifica el motiu amb una àmplia explicació.

A més, s'assenyalen aquelles aportacions que eren competència d'una altra administració. En aquest cas, com ja s'ha esmentat, l'Agència remet l'aportació a l'administració competent, sol·licitant una resposta.

Més informació

Retorn a les aportacions per nuclis territorials

3. Els resultats del procés participatiu

3.1. Les persones participants

Sessions dinamitzades

FASE INFORMATIVA	4 sessions	
	161 persones participants	
FASE DE DIAGNOSI	21 sessions	
	218 persones participants	
FASE DE MESURES	23 sessions	
	231 persones participants	
FASE DE RETORN	4 sessions	
	45 persones participants	
	TOTAL 655 persones participants	

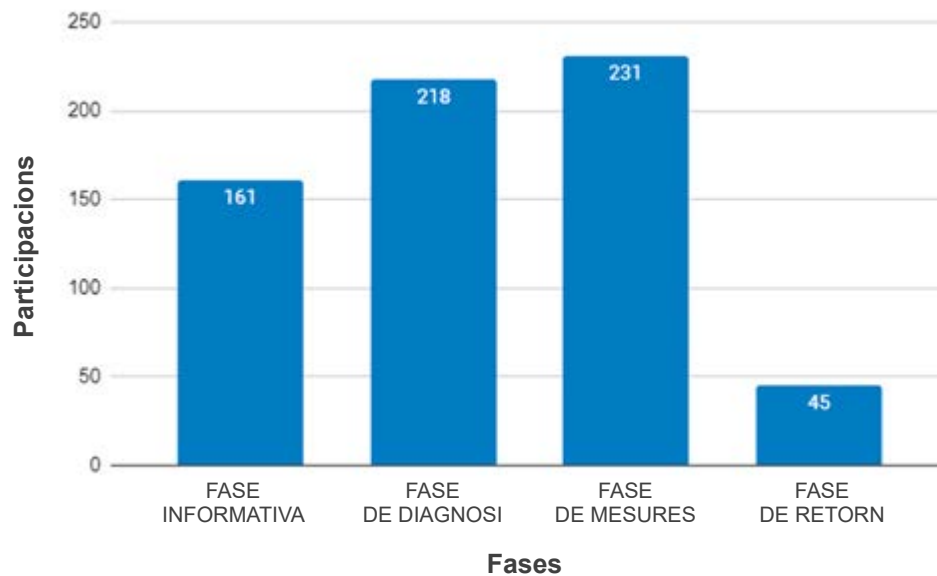
Plataforma

Persones participants	84
Suports i adhesions	110
Segueixen tot el procés	234
Segueixen el procés en algun moment	1.307

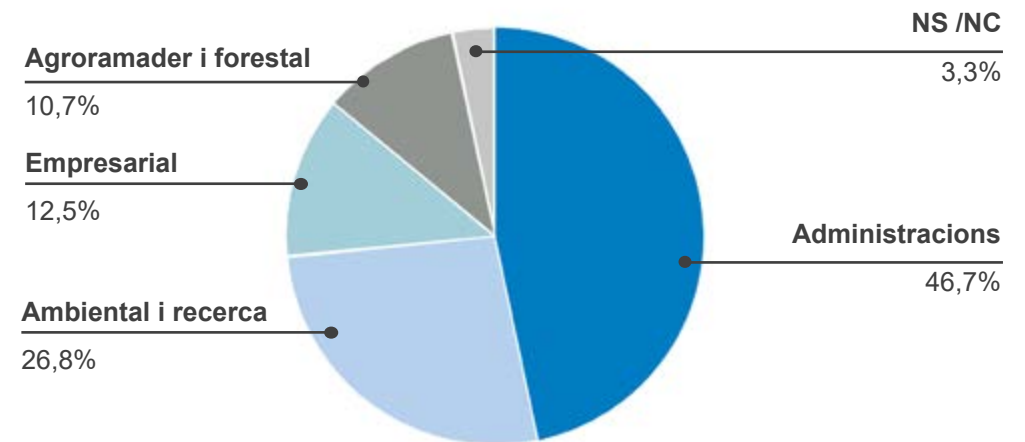
Persones participants per fases

Sessions dinamitzades

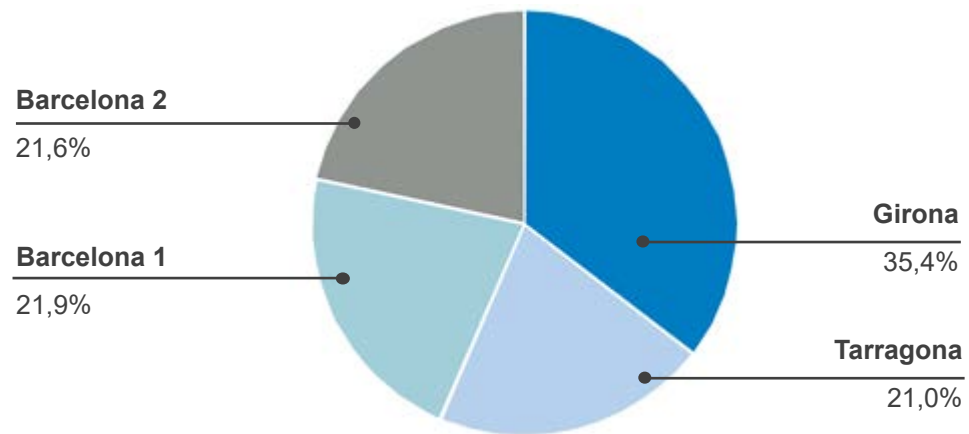
Persones participants per sector

Sessions dinamitzades

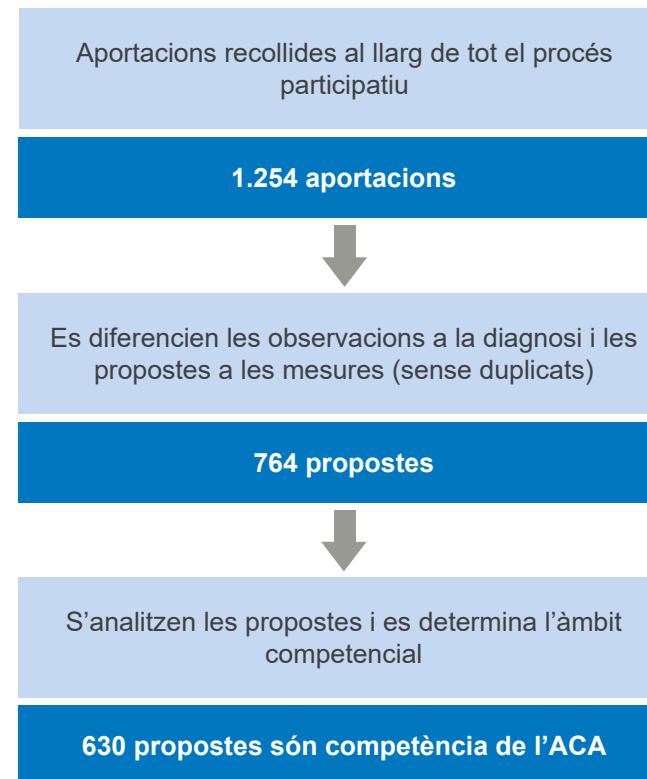
Persones participants per nucli territorial

Sessions dinamitzades

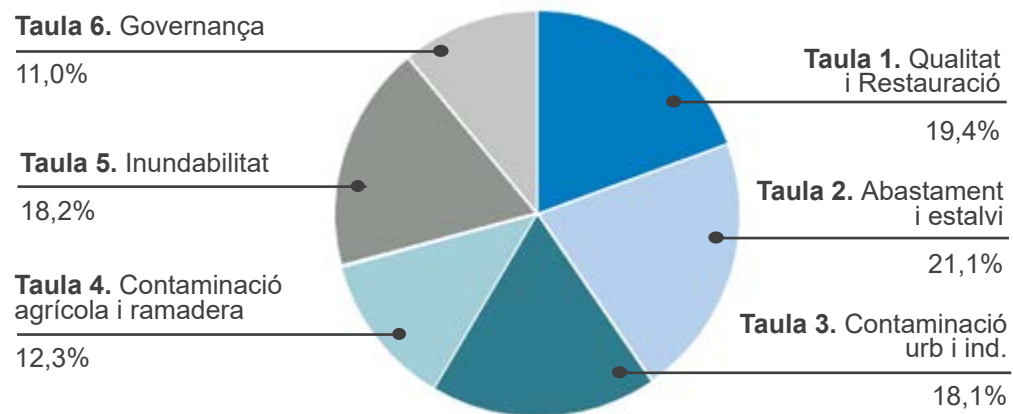

3.2. Les aportacions recollides

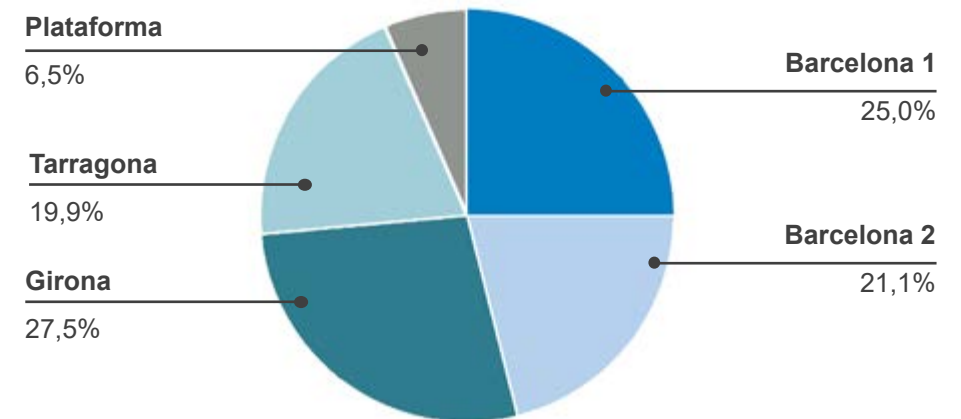
A continuació detallem les aportacions recollides i com s'han classificat per al seu posterior anàlisi:

Propostes presentades per àmbit temàtic

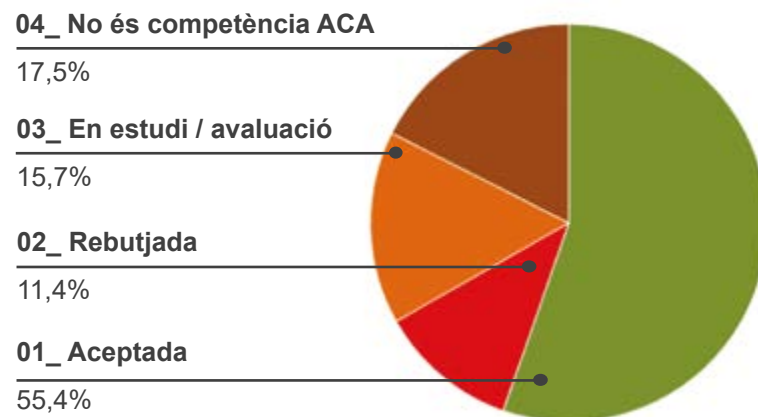
Propostes presentades per nucli territorial

3.3. L'impacte del procés participatiu

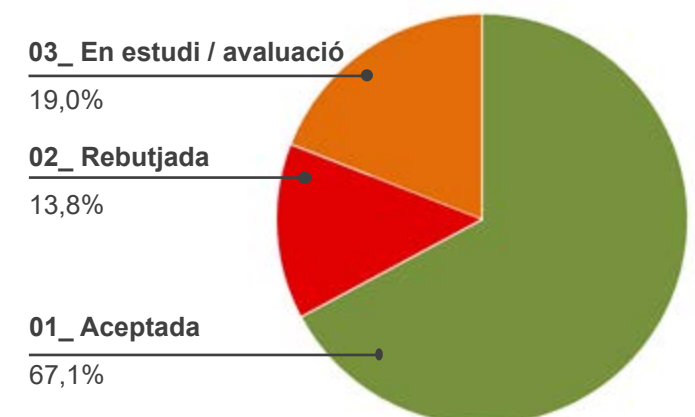
Retorn a les propostes recollides

Resposta tècnica	Propostes
01_Aceptada	423
02_Rebutjada	87
03_En estudi / avaluació	120
04_No és competència de l'ACA	134
Total	764

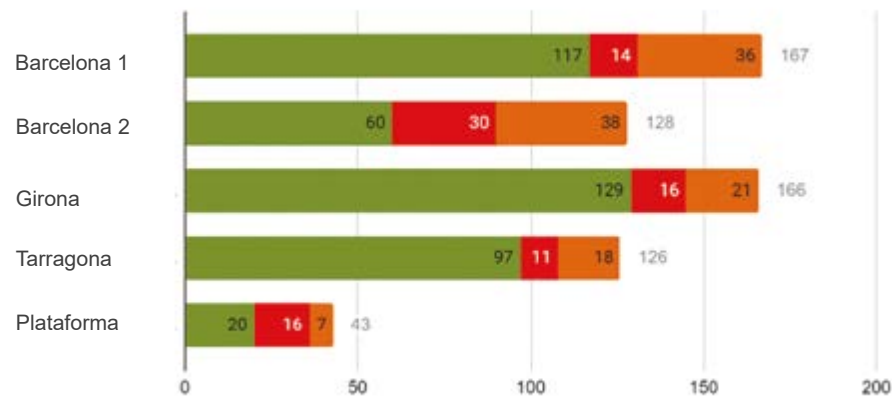
Retorn a les propostes competència de l'ACA

Resposta tècnica	Propostes
01_Aceptada	423
02_Rebutjada	87
03_En estudi / avaluació	120
Total	630

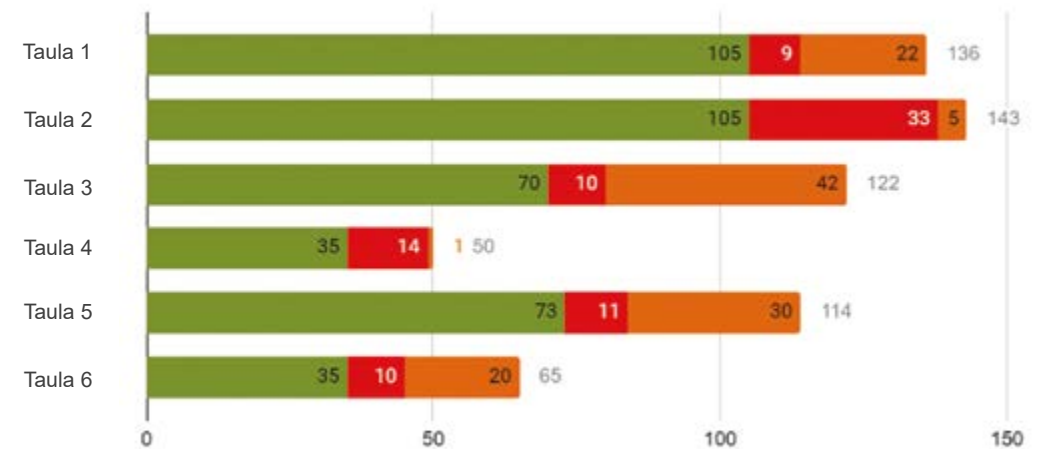

3.3. L'impacte del procés participatiu

Resposta tècnica per territori

Resposta tècnica per temàtiques

■ 01_Aceptada
 ■ 02_Rebutjada
 ■ 03_En estudi / avaluació

*Total de propostes competència de l'ACA

4. Els aprenentatges destacats

- ✓ La conversió del procés amb motiu del context creat per la Covid ens ha permès experimentar noves eines, tant pel que fa als canals de participació dels agents com al traspàs d'informació i coneixement previ a la seva participació. En aquest sentit, destacar la creació de vídeos explicatius de cada taula de la fase de mesures, com a eina per ajudar a homogeneïtzar la presentació dels temes a tots els àmbits territorials, tant per al agents participants en sessions en línia com aquells que optaven per participar a través de la plataforma o en sessions autogestionades.
- ✓ **Disposar de documentació prèvia** i repassar-la a principi de cada sessió s'ha valorat en positiu per part de les persones participants. Cal tenir en compte la importància d'aportar informació bàsica per afavorir una reflexió de qualitat, independentment del treball de lectura o visionat previ que cada participant hagi pogut fer de manera prèvia.
- ✓ El format de **treballar conjuntament entre diversitat d'agents per reflexionar i deliberar** és enriquidor pels agents participants. Per una banda, en tant que aporta reflexions i visions entre diversitat d'agents del territori. I per una altra, per practicar compartir idees, escoltar i entendre diferents punts de vista i que els

diferents problemes tenen solucions complexes que no es poden abordar des d'un únic punt de vista.

- ✓ Poder participar de primera mà en la gestió del territori, i **poder aportar les propostes i opinions**, traslladar les inquietuds es valora positivament per les persones participants. Tot i que algunes persones poden mostrar escepticisme davant l'impacte de les aportacions, el retorn realitzat de cadascuna de les propostes per part dels equips tècnics i l'explicació de direcció de l'ACA en les sessions de retorn pot contribuir a nodrir en positiu la confiança mútua en el treball realitzat i, sobretot, a entendre els motius de la presa de decisions en la inclusió o no de les propostes realitzades.
- ✓ **Combinar diversos canals de participació i d'informació** pot afavorir la participació amb diferents intensitats, d'acord amb la disponibilitat de cada agent. Les sessions en línia de la fase de mesures motivades pel context covid va afavorir la participació d'agents independentment del lloc de residència, perquè evita el desplaçament. Tot i això, destacar la importància que atorguen els agents participants en els espais presencials, en tant que facilitat el contacte directe entre agents i el coneixement mutu.

4. Els aprenentatges destacats

- ✓ La **Plataforma ha resultat una eina clau** com a espai informatiu del procés participatiu, de transferència de coneixement per participar, de seguiment de cada fase amb relació a les convocatòries i informes resultants, així com a canal on realitzar aportacions a cada fase i donar a conèixer les respostes a cada aportació i proposta realitzada al llarg del procés.
- ✓ La desigual presència d'agents dels diversos sectors en el procés (ajuntaments, sector agrari i ramader, indústria, grups de recerca, ciutadania), convidats a participar-hi, ha de fer **replantejar estratègies per apropar la possibilitat de participar i motivar a fer-ho**. En aquest tema, cal ser conscients de la complexitat d'alguns temes a abordar, que poden fer difícil el seguiment de les reflexions i posicionament davant mesures per part de la ciutadania, complexitat que obligaria a dissenyar una estratègia a mitjà i llarg termini per transferir coneixement i implicar en l'àmbit des de la proximitat i les seves problemàtiques properes per anar incrementant aquest coneixement i generar interès amb relació als processos.
- ✓ El procés es nodreix del treball que els equips tècnics, de manera prèvia o en paral·lel, van elaborant i aterrant en diversos documents, bé en clau de diagnòstic de

l'estat de les masses d'aigua, bé en clau de mesures o elaborant les respostes a les aportacions realitzades. La participació d'aquests equips tècnics de l'ACA en totes les fases del procés participatiu, **mesurant i concretant la seva participació a cadascuna de les fases, amb calendari i tasques concretes**, per aportar el seu coneixement com a base de la participació de les persones participants, **contribueix a la seva vinculació al llarg del procés** i a donar més reconeixement al procés participatiu a la vegada que avançar a la pràctica del treball transversal de forma interna a l'Agència Catalana de l'aigua.

- ✓ La **presència dels equips tècnics especialitzats** en cada àmbit temàtic és un valor afegit a les sessions dinamitzades. Tot i que cal tenir cura que la dinàmica no derivi en una dinàmica de pregunta de les persones participants i resposta per part del personal tècnic - on juga un paper clau la facilitació amb **dinamitzadors externs a l'ACA-**, resulta molt útil poder aclarir temes que permeten entendre millor algunes qüestions i emetre una aportació amb una bona entesa del tema. Aquestes explicacions contribueixen a entendre aspectes tècnics en temàtiques en què no totes les persones participants estan especialitzades.

Enllaços d'interès

- [Web de l'ACA](#)
- [Twitter de l'ACA](#)
- [IMPRES](#), Document de pressions i impactes, i anàlisi del risc d'incompliment dels objectius de la Directiva marc de l'aigua
- [EPTI](#), Esquema provisional dels temes importants al Districte de conca fluvial de Catalunya
- [Vídeos](#) explicatius de cada taula. Fase de Mesura
- Canal de [Youtube](#) de l'ACA
- [Instagram](#) de l'ACA
- [Documents de retorn](#) de totes les propostes per nucli territorial i temàtiques

Agraïments als agents implicats

La participació és voluntària i per aquest motiu volem agrair l'esforç i el temps dedicat a totes les persones, entitats i institucions que han participat en “El futur de l'aigua a Catalunya”.

- ABM-Serveis d'Enginyeria i Consulting SL
- ACATCOR
- AEM Sistemas
- Agrària Torelló
- Agrícola Progrès Galí
- Agropecuària Catalana, SCCL
- Agrupació de Pescadors de Manresa
- AICEC/ADICAE
- Aigua és vida
- Aigua per al Sahel
- Aigües de Barcelona – EMAGCIA, SA
- Aigües de Girona
- Aigües de Llobregat
- Aigües de Manresa
- Aigües de Mataró
- Aigües de Reus
- Ajuntament Castellsir
- Ajuntament d'Aiguafreda
- Ajuntament d'Altafulla
- Ajuntament d'Espolla
- Ajuntament d'Osor
- Ajuntament d'Ullà
- Ajuntament d'Ulldemolins
- Ajuntament d'Argentera
- Ajuntament de Barcelona
- Ajuntament de Bellaire
- Ajuntament de Blanes
- Ajuntament de Cabacés
- Ajuntament de Campmany
- Ajuntament de Canet d'Adri
- Ajuntament de Capellades
- Ajuntament de Castellet i la Gornal
- Ajuntament de Catllar
- Ajuntament de Cercs
- Ajuntament de Corça
- Ajuntament de Figaró
- Ajuntament de Flaçà
- Ajuntament de Fogars i Montseny
- Ajuntament de Fortià
- Ajuntament de Girona
- Ajuntament de Gironella
- Ajuntament de Granera
- Ajuntament de l'Albiol
- Ajuntament de La Bisbal de l'Empordà
- Ajuntament de la Riba
- Ajuntament de la Roca
- Ajuntament de la Secuita
- Ajuntament de la Selva del Camp
- Ajuntament de la Vall de Cardós
- Ajuntament de Llagostera
- Ajuntament de Malgrat de Mar
- Ajuntament de Manresa
- Ajuntament de Maspujols
- Ajuntament de Miravet
- Ajuntament de Mont Ral
- Ajuntament de Mont-Ral
- Ajuntament de Navarcles
- Ajuntament de Paret del Vallès
- Ajuntament de Peralada
- Ajuntament de Querolbs
- Ajuntament de Rajadell
- Ajuntament de Reus
- Ajuntament de Riudellots de la Selva
- Ajuntament de Roda de Barà
- Ajuntament de Roda de Barà
- Ajuntament de Rubió
- Ajuntament de Sabadell
- Ajuntament de Sabadell
- Ajuntament de Salomó
- Ajuntament de Sant Celoni
- Ajuntament de Sant Feliu de Codines
- Ajuntament de Sant Llorenç de la Muga
- Ajuntament de Sant Martí Sarroca
- Ajuntament de Sant Pere de Vilamajor
- Ajuntament de Sant Pere Pescador
- Ajuntament de Sant Quirze de Besora
- Ajuntament de Sant Quirze del Vallès
- Ajuntament de Sant Vicenç dels Horts
- Ajuntament de Santa Eulàlia de Ronçana
- Ajuntament de Santa Perpètua de Mogoda
- Ajuntament de Sarrià
- Ajuntament de Setcases
- Ajuntament de Seva
- Ajuntament de Tarragona
- Ajuntament de Terrades
- Ajuntament de Terrassa
- Ajuntament de Tivissa
- Ajuntament de Tordera
- Ajuntament de Torroella de Montgrí
- Ajuntament de Valls
- Ajuntament de Vic
- Ajuntament de Vidreres
- Ajuntament de Vila-sacra
- Ajuntament de Vilademuls
- Ajuntament de Vilaplana
- Ajuntament del Masroig
- Ajuntament Els Pallaresos
- Aprèn Serveis Ambientals SL
- Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB)
- Àrids Curanta
- Associació Agrària de Joves Agricultors (ASAJA)
- Ass. agrària de Joves Agricultors i Ramaders
- Associació Aigües Netes d'Avià
- Associació Aurora
- Associació Catalana d'Aigua mineral
- Associació de Naturalistes de Girona
- Associació de pescadors de Manresa
- Associació de viveristes de Girona
- Associació Hàbitats - Projecte Rius
- Associació Mediambiental La Sinia
- Associació Naturalista d'Abrera (ANDA)
- Associació Salvem Solius
- Associació Sant Quirze del Vallès Natura
- Barcelona Cicle de l'Aigua SA
- Barcelona Regional
- BCASA - Ajuntament de Barcelona
- BETSA
- Boscat
- Burgeon Environmental Solutions
- Camping Laguna
- Camping Port de la Selva
- Campus Aigua (Universitat de Girona)
- Canteras La Ponderosa
- Càtedra UNESCO de Desen. Humà Sostenible
- Càtedra Universitària de l'aigua, natura i benestar
- CCOO
- Centre d'Estudis Avançats de Blanes/CSIC
- Centre d'Estudis Rius Mediterranis Museu del Ter

Agraïments als agents implicats

- Centre per a la sostenibilitat territorial
- Centre Tecnològic BETA
- Centre Tecnològic BETA - Universitat de VIC
- CERM Universitat de Vic
- Col·legi d'Enginyers Tècnics i Enginyers
- Col·legi d'Enginyers Tècnics Agrícoles i Forestals
- Col·legi d'Enginyers Agrònoms de Catalunya
- Comaigua
- Comissió Rieres Terrassa
- Comunitat de Regants Canal d'Eures Sa Angles
- Comunitat de Regants d'Alcover
- Comunitat de Regants de La Palma de Cervelló
- Comunitat de Regants de la presa de Colomers
- Comunitat de Regants de Montferri
- Comunitat de Regants de Palautordera
- Comunitat de Regants de rec de Molí de Pals
- C.R. S.Julià de Ramis, Cervià de Ter, S.Jordi Desvalls, Colomers i Jafre
- Comunitat de Regants de Valls
- CRbdel marge esquerre del riu Muga
- Comunitat de Regants del Pont d'Armentera
- C.R. Marge Esquerra / Golobardes
- C.R. Mina Dues Hortes La Canonja i Masricart
- Comunitat de regants Rec de Dalt
- C.R. Santa Maria de Palautordera
- Comunitat de Regants Vilasec, Cogoll i Alcabe
- Comunitats de Regants Sèquia Vinyals
- Consell Comarcal del Bages
- Consell Comarcal Alt Empordà
- Consell Comarcal Baix Penedès
- Consell Comarcal d'Osona
- Consell Comarcal de la Conca de Barberà
- Consell Comarcal del Baix Camp
- Consell Comarcal del Baix Llobregat
- Consell Comarcal del Maresme
- Consell Comarcal del Priorat
- Consell Comarcal del Ripollès
- Consorci Aigües de Tarragona
- Consorci Besos-Tordera
- Consorci Costa Brava-Entitat Local de l'Aigua
- Consorci de M. Ambient i Salut Púb. la Garrotxa
- Consorci del Besòs
- Consorci del Ter
- Consorci per gestió de residus del Vallès Oriental
- Consorci Salines Bassegoda
- Corriols i Riberes S.L.
- Despatx Pareja Advocats
- Diputació de Barcelona
- Diputació de Girona
- Diputació de Tarragona
- Direcció G. Sostenibilidad de la Costa y del Mar
- Dones d'Aigua - (OAT Terrassa)
- Ecologistes de Catalunya - Grup d'Estudi dels Ecosistemes Catalans
- Ecologistes en Acció
- Elèctrica Viladordis- APUEE
- EMATSA
- ENAGAS
- ENGISIC
- Ens d'abastament Aigua Ter-Llobregat
- EPEL Nostraigua
- Equip de recerca d'aigua i canvi climàtic - CREAM
- ESOLVE Consultoria i Enginyeria Mediambiental
- Eurocàmping
- FCAPoop
- Federació Catalana de Pesca Esportiva i Càsting
- Federació Cooperatives Agràries de Catalunya
- Figueres de Serveis, SA
- Fundació Catalunya La Pedrera
- Gernsa
- Generalitat - Dept. d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural
- Generalitat de Catalunya - Departament de Salut
- GEPEC - Ecologistes de Cat. / Xarxa Sud / SCH
- Gestió Municipal de Serv. de Caldes de Montbui
- Grup ecologista del Vendrell i Baix Penedès
- GISFERA SCCL
- Graellsia. Grup d'Estudis i Com. ambiental
- Gremi d'Àrids de Catalunya
- Grup de Defensa del Ter
- Grup de recerca ecologia aquàtica continental
- Grup Ecologista de Tarragona i l'Ebre
- Grup Ornitològic del Tenes
- Grup promotor de la Riera de Caldes
- HIDROCOLOR, S.L.
- IAEDEN-Salvem l'Empordà
- ICL IBERIA (IBERPOTASH)
- Institut Agrícola
- Institut Català de Recerca de l'Aigua (ICRA)
- Junta Central d'Usuaris d'Aigua del Baix Ter
- Kayak del Ter
- La Taula del Delta i de la Baixa de la Tordera
- Manifesta
- Martorell Viu
- Montcada Som-Riu
- Museu de Ciències Naturals de Granollers
- Naturalistes del Montnegre i la Tordera
- Observatori de la Tordera i del Besòs (ICTA-UAB)
- PACMA
- Parc Natural de Cap de Creus
- Pareja Advocats
- Plataforma Prou Sal
- Ports de la Generalitat de Catalunya
- SABEMSA (Serveis i Aigües de Barberà)
- Salvem el Gaià
- Servei de Costes de l'Estat
- Sindicat Joves Agricultors de Catalunya
- Societat de Pescadors Alt Llobregat
- Societat de Pescadors Esparreguera
- Societat de Pescadors Viladrau
- SOREA
- SVS - Acció en Blau / ObservatoriCat
- Taula de l'Aigua Terrassa
- Taula del Delta i de la Baixa de la Tordera
- Taula del Llobregat
- Terres del Gaià
- TEXFOR
- UGT Girona
- Unió de Pagesos de Catalunya
- Universitat de Barcelona
- Universitat de Girona
- Universitat Internacional de Catalunya (UIC)
- Universitat Oberta de Catalunya (UOC)
- Viu la riera
- Xarxa de Conservació de la Natura
- Xarxa per la nova cultura de l'aigua
- ...

i a la ciutadania que ha participat a títol individual en el procés.

aca.gencat.cat